

Biuletyn Roku Czochralskiego

Biuletyn Społecznego Komitetu Roku Czochralskiego

Wrocław

8 marca 2015 r.

rok IV, numer **10/115**

Zapowiedzi

- ♥ 16 marca – Święto Patrona w Gimnazjum nr 3 w Oleśnicy k. Wrocławia; godz. 11
- ♥ 13 maja – *Polska myśl techniczna w II Wojnie Światowej. W 70. rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie* [konferencja] – Warszawa [będzie referat o Janie Czochralskim]

Informacje prasowe i internetowe

- ♦ 10 listopada 2014 r. – Jarosław Chrostowski – *Miasto bez atmosfery do nauki. Bydgoszcz metropolią zer?* – http://m.bydgoszcz.gazeta.pl/bydgoszcz/1,106506,16942445,Miasto_bez_atmosfery_do_nauki_Bydgoszcz_metropolia.html

* * * * *

Pojedyнку ciąg dalszy

Prof. Jacek R. Przygodzki nadesłał ciekawe wyjaśnienia w sprawie hipotetycznego pojedynku między profesorami Witoldem Broniewskim i Janem Czochralskim. Autor odnosi się do przepisów zawartych w *Polskim kodeksie honorowym* Władysława Boziewicza z września 1919 r. (wydanie ósme ukazało się w 1939 r., co może świadczyć o szerokim stosowaniu opisanych zasad; reprint tego wydania opublikowało Ossolineum w 1990 r.).

Odpowiedź na pytanie o pojedynek nie jest prosta. Według kodeksu Boziewicza nie można było wyzwać na pojedynek osoby nie mającej "zdolności pojedynekowej". Każdy szlachcic ją miał. Wyższe wykształcenie powodowało, że też nabywało się zdolności pojedynekowej. Jak w tym przypadku postąpił Broniewski? Zgodnie z kodeksem nie mógłby się pojedynekować z synem stolarza. Ponieważ kwestionował wykształcenie J. Czochralskiego, nie wiadomo jak w tym przypadku potraktował jego doktorat honorowy. Nie sądzę, żeby to można było wyjaśnić, tym bardziej że niektórzy wątpili w to, czy pojedynek odbył się, jest natomiast pogłoska, że panowie - gdy spotkali się na terenie Politechniki - skrzyżowali... laski. Tego nie można było nazwać pojedykiem, ale wystarczyło by szerzyły się plotki. Wiadomo, że ci którzy plotki powtarzają rzadko coś ujmują, ale za to chętnie od siebie dodają.

Z komentarza Tadeusza Boya-Żeleńskiego wynika, że w 1928 r. oficjalnie uznano pojedynki w armii, ale ogół uznawał je nieoficjalnie, czyli nie mówiono o odbyłym pojedynku. Podobno i tak każdy wiedział kto i z kim kiedy walczył.

* * * * *

Czochralski Karnego odnaleziony!

Na stronie internetowej Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego będącego Oddziałem Muzeum Podlaskiego w Białymstoku (www.muzeum.bialystok.pl/s,zbiory,62.html) pojawiła się informacja, że w Galerii Wielkich Polaków znajduje się popiersie prof. Jana Czochraleskiego. Zamieszczono fotografię, ale na wirtualnej wycieczce po salach muzeum nie widać tej rzeźby. Czyżby nadal pozostawała na wystawie w Teatrze Wielkim w Warszawie? Mam nadzieję, że już z poprawnym podpisem (poprzednio była anonimowa jako "Głowa naukowca"). Czytelników zachęcam do sprawdzenia :-). Władze Muzeum nie odpowiadają na zapytania.

Ulica Czochraleskiego w Katowicach??

Kolejnym miastem, które upamiętni prof. Jan Czochraleskiego nazwaniem jakiejś ulicy jego imieniem, są Katowice. Dziękujemy Politechnice Śląskiej za tę inicjatywę. To jedyna polska uczelnia, która poważnie podeszła do apelu Politechniki Warszawskiej z października 2013 r. Oto czego dowiedzieliśmy się u źródeł. W dniu 3 marca br. pani Krystyna Siejna, Przewodnicząca Rady Miasta Katowice, pismem BRM.0005.15.2014 wyjaśniła, że *z postulatem nadania imienia profesora Jana Czochraleskiego dla ulicy lub placu w Katowicach wystąpił - na życzenie Senatu Politechniki Warszawskiej - Senat Politechniki Śląskiej podejmując uchwałę Nr XVII/141/13/14 z dnia 24 lutego 2014 r.*

Przychylając się do takiej propozycji Komisja Organizacyjna Rady Miasta Katowice na posiedzeniu w dniu 29 kwietnia 2014 r. wystąpiła do Prezydenta Miasta Katowice z wnioskiem o przygotowanie projektu uchwały, w którym dla ulicy bocznej od ul. Kaskady zostanie nadana nazwa ul. prof. Jana Czochraleskiego. Z informacji uzyskanych od Prezydenta Miasta Katowice wynika jednak, iż współwłaściciel działki drogowej przeznaczonej do nazwania nie wyraził zgody na nadanie jej imienia.

W chwili obecnej nastąpiła więc konieczność znalezienia innego godnego obiektu miejskiego do uhonorowania ww. Patrona.

Pani Przewodnicząca obiecała, że w przypadku podjęcia przez Radę Miasta Katowice stosownej uchwały zostaniemy o tym poinformowani.

Zainteresowanych odsyłam do dokumentów na stronach: <http://bip.um.katowice.pl/dokumenty/2014/6/17/1403004747.pdf> oraz www.old.katowice.eu/uploads/RMA/projekt%2004%20%2029%2004%202014r%20%20-%20protok%C3%B3%C5%82.pdf.

W nocy z 25 na 26 lutego film "Powrót chemika" obejrzało 160 tys. widzów. To dobry wynik, ale teraz walczymy już o emisję w innych kanałach TVP.

Paweł Tomaszewski
INTiBS PAN